

KONKURRENSVERKET	
2014-10-22	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

1. Lomma kommun
2. Svedala kommun
3. Staffanstorps kommun
4. Burlövs kommun

Ombud: Erik Edström
SKL Kommentus Inköpscentral AB
117 99 Stockholm

MOTPARTER

1. Menigo Foodservice AB, 556044-4647

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och Jur.kand. Jenny Kenneberg
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

2. Martin & Servera AB, 556233-2451

Ombud: Ida Charpentier
Martin & Servera AB
112 89 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 28 februari 2014 i mål nr 12255-13, 12257-13, 12258-13 och 12260-13, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Lomma, Svedala, Staffanstorps och Burlövs kommuner yrkar i första hand att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och avslår ansökan om överprövning. Kommunerna yrkar i andra hand att målen visas åter till förvaltningsrätten för förnyad prövning.

Kommunerna anför följande. Förvaltningsrätten har inte redovisat hur eller när kommunerna brutit mot någon av de upphandlingsrättsliga principerna eller övriga bestämmelser.

De beslut som kan överprövas i en upphandling är varje åtgärd som den upphandlande myndigheten vidtar i samband med en upphandling som faller inom ramen för upphandlingsreglernas tillämpningsområde och som kan ha rättslig verkan mot någon part. Kommunerna har inte efter att man genom Menigos försorg fick kännedom om de omständigheter som låg till grund för förvaltningsrättens dom vidtagit några åtgärder som kan ha rättslig verkan mot någon part. Det finns inget stöd i gällande rätt för att passivitet ska kunna överprövas.

En överprövning av en upphandling tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan enbart på om myndigheten har agerat formellt korrekt. För att ett ingripande i en upphandling ska komma i fråga måste upphandlande myndighet ha brutit mot de upphandlingsrättsliga principerna eller förfarandereglerna, se HFD 2013 ref. 15 och Tribunalens dom T-139/99 p. 39. Det innebär i detta mål att upphandlande myndighet måste ha åsidosatt en skyldighet att kontrollera anbudens kravuppfyllnad.

Det finns ingen enhetlig praxis i fråga om kontrollskyldigheten. Att lika-behandlingsprincipen skulle innebära att upphandlande myndighet inte får efterge skall-krav måste vara felaktigt, eftersom en sådan tillämpning tar sikte på upphandlingens materiella resultat.

Det finns riklig praxis till stöd för att upphandlande myndighets kontrollskyldighet inte sträcker sig längre än en jämförelse mellan uppgifterna i anbudet och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget samt att bekräftelser om kravuppfyllnad kan godtas så länge det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna. De offererade varornas faktiska kravuppfyllnad är en civilrättslig fråga, jämför avgörande från Kammarätten i Sundsvall den 28 november 2013 i mål nr 2595-13. Miljöstyrningsrådet har uppmanat upphandlande myndigheter att kontrollera livsmedelskrav främst vid misstanke om fel, se Miljöstyrningsrådets skrivelse den 11 april 2014.

Förvaltningsrätten tycks ha blandat samman frågorna om anbudet uppfyller kraven i upphandlingen och om de offererade varorna uppfyller produktkraven i upphandlingen. Menigo vitsordar i sitt yttrande att kommunerna vid anbudsprövningen saknade anledning att ifrågasätta uppgifterna i Martin & Serveras anbud. Påståendet om att det för den som har kännedom om produkternas egenskaper framgår av offererade produkter om skallkraven är uppfyllda är felaktigt. Produkternas egenskaper i förhållande till de generella produktkraven framgår inte av anbuden i upphandlingen och det har inte förekommit någon uppgift i Martin & Serveras anbud som medfört anledning att ifrågasätta anbudet.

Kommunerna har inte behandlat lika situationer olika och inte heller olika situationer lika. Det kan däremot strida mot likabehandlingsprincipen att i efterhand pröva om ett anbuds varor uppfyller alla obligatoriska krav, utan att göra samma prövning av övriga anbud.

Inte heller Menigos anbud uppfyller produktkraven, eftersom fågelprodukter inte får ha en tillsatt vattenhalt överstigande 15 procent. Det följer då av praxis att likabehandlingsprincipen inte har trätts för när, alternativt att Menigo inte har kunnat lida skada. Det innebär att det inte finns skäl till ingripande.

Menigo Foodservice AB anser att överklagandet ska avslås.

Menigo anför följande. För ingripande mot en upphandling krävs att den upphandlande myndigheten har brutit mot de upphandlingsrättsliga principerna eller bestämmelserna. Det krävs dock inte att den upphandlande myndigheten känt till att ett beslut eller annan åtgärd innebar ett brott mot reglerna. Att anta ett anbud som inte uppfyller de obligatoriska kraven innebär ett åsidosättande av upphandlingsreglernas krav på transparens och likabehandling.

Även om en upphandlande myndighet ska kunna lita på uppgifterna i ett anbud måste rättelse kunna ske om det efter tilldelningsbeslutet visar sig att antagna leverantörer har lämnat felaktiga uppgifter. Något annat är inte förenligt med EU-rättens krav på effektiva rättsmedel.

Att kommunerna inte i förfrågningsunderlaget har ställt krav på bevis i fråga om kravuppfyllnad innebär endast att kommunerna saknade anledning att ifrågasätta anbudet. Det framgår dock av praxis att bevis ska krävas om det finns skäl att ifrågasätta anbudet. Om det i upphandlingsfasen uppdragas brister i anbudet innebär det att anbudet inte kan antas och att kontraktet inte kan tecknas i enlighet med tilldelningsbeslutet. Ett orent anbud kan inte läkas genom avtalsuppföljning i ett senare skede. Det framgår dessutom av anbudet vilka specifika produkter som offereras. Den som har kännedom om produkternas egenskaper kan med lätthet utläsa direkt av anbudet att produkterna inte uppfyller kraven och att anbudet därför inte motsvarar vad som efterfrågas.

Menigo har visat att Martin & Servera inte uppfyller ställda krav varför anbudet ska ifrågasättas. Tilldelningsbeslutet är felaktigt genom att kommunerna har antagit ett anbud som inte uppfyllde de obligatoriska kraven, vare sig när anbudet lämnades eller när tilldelningsbeslut fattades.

Beslutet står därmed i strid med principerna om likabehandling och transparens. Det gäller oavsett vilka bevis kommunerna har krävt in tillsammans med anbudet och vilka bekräftelser Martin & Servera har lämnat.

Kommunerna gör nu gällande att det finns brister i Menigos anbud av motsvarande slag som de i Martin & Serveras anbud. Frågan om det finns brister i Menigos anbud har ingen självständig betydelse för om förvaltningsrättens dom är riktig. I förvaltningsrätten gjorde Menigo gällande att Martin & Serveras anbud antagits trots brister och rätteligen skulle ha förkastats. Eftersom Menigo har lämnat anbud som en av två leverantörer i upphandlingen lider, eller i vart fall riskerar Menigo att lida, skada av kommunernas åsidosättande av upphandlingsreglerna.

Som förvaltningsrättens domslut är formulerat finns det inga hinder mot att kommunerna vid den förnyade anbudsutvärderingen väljer att bortse också från Menigos anbud. Eftersom Martin & Servera och Menigo är de enda leverantörer som lämnat anbud på den del som avser huvudgrossist, innebär det att kommunen måste genomföra en ny upphandling om båda anbuden förkastas. Vid den nya upphandlingen kan Menigo lämna ett nytt anbud och har möjlighet att tilldelas kontraktet. Därmed riskerar Menigo, oavsett eventuella brister i det egna anbudet, att lida skada av att kommunerna har antagit Martin & Serveras anbud.

Martin & Servera AB yrkar i första hand att kommunernas överklaganden ska bifallas och i andra hand att även Menigos anbud ska förkastas.

Martin & Servera anför följande. Efter förvaltningsrättens dom har det visat sig att inte heller Menigos anbud uppfyller alla obligatoriska krav. Eftersom bristerna är av samma slag vore det inte förenligt med likabehandlingsprincipen att godkänna Menigos anbud men förkasta Martin & Serveras.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Menigos ansökan om överprövning

Kammarrätten anser i likhet med förvaltningsrätten att kommunerna har brutit mot likabehandlingsprincipen vid tilldelningsbeslutet genom att Martin & Serveras anbud har kvalificerat sig till utvärdering trots att anbudet inte uppfyller de obligatoriska produktkraven i förfrågningsunderlaget. Detta gäller trots att felaktigheterna visat sig först efter det att tilldelningsbeslutet meddelades, eftersom de upphandlingsrättsliga principerna är tillämpliga under hela upphandlingens förfarande.

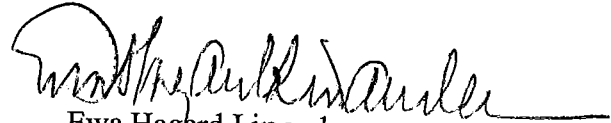
Kommunernas och Martin & Serveras invändning mot Menigos anbud

Menigos talan i målen avser frågan om Martin & Serveras anbud borde ha förkastats. Kommunernas och Martin & Serveras invändning i kammarrätten att inte heller Menigos anbud uppfyller samtliga obligatoriska produktkrav avser en annan fråga än den som varit föremål för prövning genom den överklagade domen. Invändningen ska därmed inte beaktas i detta mål, om det inte får till följd att någon av de grundläggande principerna träds för när.

Kammarrättens prövning går ut på att utifrån författningsregleringen om offentlig upphandling bedöma om den upphandlande myndigheten har följt såväl EU-rätten som de svenska upphandlingsbestämmelserna. Domstolen kan inte sätta sig i den upphandlande myndighetens ställe genom att fatta ett nytt tilldelningsbeslut i det tidigare tilldelningsbeslutets ställe.

Det ankommer i stället på kommunerna att beakta de upphandlingsrättsliga principerna och bestämmelserna vid genomförandet av en ny utvärdering. Leverantörer som därvid anser sig lida skada kan ansöka om överprövning av ett nytt tilldelningsbeslut. Detta innebär att kommunernas överklagande i de här målen ska avslås och förvaltningsrättens dom därmed stå fast.

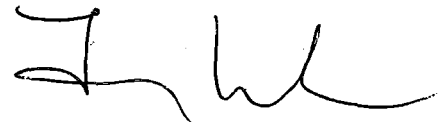
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Ewa Hagard Linander

Viktoria Sjögren Samuelsson
referent

Jenny Lundahl

/Ann-Kristin Hansson

SÖKANDE

Menigo Foodservice AB, 556044-4647
Box 9081
120 05 Årsta

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och Jur. kand. Jenny Kennerberg
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPART

Lomma kommun mål nr 12255-13
Svedala kommun mål nr 12257-13
Staffanstorps kommun mål nr 12258-13
Burlövs kommun mål nr 12260-13

Ombud för alla kommuner: Chefsjurist Pia Hedström och Erik Edström
SKL Kommentus Inköpscentral AB
117 99 Stockholm

ANNAN BERÖRD

Martin & Servera AB, 556233-2451
112 89 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska rättas genom att en ny utvärdering görs av anbudsområde 1, 3, 5 och 6 i vilken Martin & Servera AB:s anbud inte ska beaktas.

BAKGRUND

Lomma kommun, Svedala kommun, Staffanstorps kommun och Burlövs kommun (kommunerna) genomför en upphandling av ramavtal för livsmedel. Upphandlingen består av nio olika anbudsområden och anbud kan lämnas på hela eller delar av upphandlingen. Efter utvärdering av inkomna anbud har kommunerna beslutat att anta anbud från Martin & Servera AB som leverantör för anbudsområde 1, ”huvudgrossist”.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Menigo Foodservice AB (Menigo) har ansökt om överprövning av upphandlingen avseende, så som de slutligen fastställt sin talan, anbudsområde 1, 3, 5 och 6 och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan anbudsutvärderingen har rättats på så sätt att anbudet från Martin & Servera AB förkastas. Bolaget har som grund för sin ansökan anfört bl.a. följande.

Martin och Servera AB har offererat köttprodukter som inte uppfyller de av kommunerna i förfrågningsunderlaget uppställda djurskyddskraven. Produkterna persiljejärpar och husets kåldolmar från producenten Findus, position 1 och 2, uppfyller inte djurskyddskraven vad gäller förbud mot avhorning eller andra kirurgiska ingrepp utan bedövning och inte heller förbud mot rutinmässig svanskupering. Produkten Biff Lindström från producenten Lantmännen Cerealia, position 732, och produkterna Timbalgryta, fläsk och färsbullstimbäl från Findus, position 877 och 878, samt produkten salami från producenten Gudruns uppfyller inte kravet vad gäller förbud mot rutinmässig svanskupering på grisar. Produkten Chicky Saladskyckling från producent Lantmännen Kronfågel uppfyller inte djurskyddskraven som kommunerna har ställt på fågelprodukter. Menigo hänvisar till inlämnad skriftlig information från respektive producent.

Enligt punkt 5.1.3. i förfrågningsunderlaget ska anbud som inte uppfyller de obligatoriska krav som återfinns i avsnitt 4 förkastas. Kommunerna har emellertid bedömt att samtliga anbudsgivare uppfyller uppställda obligatoriska krav.

Menigo har påtalat detta för kommunerna som har påstått att bristerna inte ska leda till att anbudet förkastas utan att positionerna utvärderas med ett belastningspris. En sådan anbudsprövning strider dock mot vad som följer av förfrågningsunderlaget. Brister vad gäller uppfyllelse av djurskydds krav ska leda till att anbudet inte tas upp till utvärdering medan brister som avser produkternas egenskaper, såsom storleken på köttbullar eller sockerhalten i sylt, ska leda till att positionerna utvärderas med ett belastningspris.

Kommunerna kan inte utvärdera inkomna anbud i strid med ordalydelsen i förfrågningsunderlaget. Det finns inte heller någon möjlighet att vid anbudsprövningen justera eller på annat sätt ändra det förfrågningsunderlag som legat till grund för anbudslämnandet. Att Martin & Servera AB:s anbud har utvärderats trots att de offererade produkterna inte uppfyller ställda djurskydds krav innebär ett åsidosättande av 1 kap. 9 § LOU och de EU-rättsliga principerna om likabehandling och öppenhet.

Menigo har lämnat anbud utifrån förfrågningsunderlagets ordalydelse, dvs. att anbud med produkter som inte uppfyller de generella obligatoriska kraven i avsnitt 4 kommer att förkastas. Det innebär att Menigo inte har offererat några produkter på de positioner där det inte finns godkända produkter att tillgå, utan i stället lagt ner tid och resurser på att offerera produkter som uppfyller ställda djurskydds krav och övriga generella krav. Produkterna som uppfyller den här typen av krav har generellt sett ett högre pris och innebär således att Menigos anbudspris har blivit högre.

Menigo har i upphandlingen reserverat sig på så sätt att om Menigo inte tilldelas anbudsområde 1 så reserverar de sig mot tilldelning av övriga anbudsområden. Utifrån genomförd anbudsutvärdering följer att Menigo, vid en korrekt prövning av Martin & Servera AB:s anbud, skulle ha antagits som leverantör för anbudsområde 1, 3, 5 och 6. Menigo lider därmed skada av att kommunerna har utvärderat Martin & Servera AB:s anbud trots att bolaget inte uppfyller uppställda krav.

Kommunerna anför följande. De har inte i upphandlingen brutit mot någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i lagen. Det saknas därför förutsättningar för ingripande.

Martin & Servera AB angav i sitt anbud att kraven på kött- respektive fågelprodukter var uppfyllda. Ingenting i anbudet har heller gett kommunerna anledning att ifrågasätta Martin & Servera AB härvidlag. Att i efterhand uppställa krav om bevisning gällande skall-kravens uppfyllelse endast för en anbudsgivare i en upphandling skulle utan tvivel innebära att kommunerna träder såväl transparens- som likabehandlingsprincipen för när. Kommunerna har valt att genom avtal reglera situationen att levererad produkt inte motsvarar offererad/efterfrågad kvalitet. Därefter har kommunerna möjlighet att under avtalstiden göra kontroller av levererade varor.

Varken LOU, förarbeten eller praxis ger stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera om de uppgifter som lämnats i ett anbud är riktiga, annat än när omständigheterna i det enskilda fallet ger anledning att ifrågasätta detta. Av praxis framgår tvärtom att en upphandlande myndighets kontrollskyldighet gällande anbuds kravuppfyllelse inte kan sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget.

De uppgifter som senare tillkommit avseende att Martin & Servera AB eventuellt kan komma att leverera varor som inte uppfyller de generella kraven i upphandlingen saknar betydelse för utgången i målen.

För det fall ansökan om överprövning ska tolkas som att det är just en ny anbudsutvärdering som önskas påtalas att vid en förnyad anbudsutvärdering kommer Martin & Servera AB:s anbud påföras ett belastningspris för alla de aktuella artiklarna som omnämns i Menigos ansökan, men detta innebär ingen skillnad avseende resultatet av utvärderingen av anbudsområde 1. Martin & Servera AB:s anbud kommer fortfarande vara det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Martin & Servera AB har getts tillfälle att yttra sig över ansökan men har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingarna på ett öppet sätt. Vid upphandlingarna ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlaget punkt 5.1.3. under rubriken *Obligatoriska krav på varan* anges följande.

I steg två (2) prövas om anbudet uppfyller obligatoriska krav på varan, dvs skall-krav kopplade till upphandlingsföremålet, avsnitt 4 ovan. Anbudsgivaren ska också acceptera de avtalsvillkor angivna i avsnitt 6. Ett skall-krav kan vara uppfyllt eller ej uppfyllt. De anbud som uppfyllt dessa obligatoriska krav på varan/tjänsten går vidare till steg tre (3), övriga anbud förkastas.

Av de för överprovningen relevanta kraven avseende kött- och fågelprodukter framgår bl.a. följande.

4.2.20.

Nötkött

Eventuell avhorning eller andra kirurgiska ingrepp ska endast ske efter bedövning.

Griskött

Rutinmässig svanskupering ska ej förekomma.

4.2.21.

Produkt av kycklingkött ska härstamma från djur som fötts upp på anläggning där belägningsgraden varit max 36 kg/m² (och max 25 djur/m²) och där bilaga I och II uppfylls enligt direktiv 2007/43/EG om fastställande av minimiregler för skydd av slaktkycklingar.

Förvaltningsrättens bedömning

De för överprövningen relevanta kraven avseende kött- och fågelprodukter utgör s.k. skall-krav. Av mejlkorrespondens mellan Menigo och Martin & Servera AB:s producenter framgår att ett flertal av Martin & Servera AB:s offererade produkter inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda skall-kraven. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbud som inte uppfyller skall-krav förkastas.

Kommunerna har gjort gällande att det vid tidpunkten för utvärderingen inte var känt för dem att Martin & Servera AB inte uppfyllde samtliga skall-krav.

Som påpekats av kommunerna sträcker sig den upphandlande myndighetens utredningsskyldighet normalt sett inte längre än att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbuden och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Någon skyldighet att också kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga föreligger inte om det inte finns anledning att ifrågasätta dessa.

I nu aktuellt fall har emellertid kommunerna, i samband med överprövningsprocessen, fått kännedom om att Martin & Servera AB:s anbud inte uppfyller samtliga skall-krav. I enlighet med likabehandlingsprincipen som kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana skall-krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Detta gäller även om uppgifterna blivit kända först i samband med en överprövningsprocess (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 935-12 och mål nr 4904-09). Den omständigheten att det nu visat sig att Martin & Servera AB vid tiden för avlämnandet av sitt anbud inte uppfyllde samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget, måste därför beaktas i förevarande prövning.

Martin & Servera AB är den leverantör som kommunerna har valt att teckna avtal med i avtalsområde 1 och Menigo har därför fallit utanför denna tilldelning. Menigo har i upphandlingen reserverat sig på så sätt att om Menigo inte tilldelas anbudsområde 1 så reserverar de sig mot tilldelning av övriga anbudsområden. Som en konsekvens av Menigos förbehåll har Menigo därför även fallit utanför tilldelning även av avtalsområde 3, 5 och 6. Menigo får därmed anses ha lidit eller komma att lida skada.

Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras av avtalsområde 1, 3, 5 och 6 i vilken kommunerna inte ska beakta anbudet från Martin & Servera AB.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 B LOU)

Renata Matousek

Målet har föredragits av Marita Ekdahl.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.